

Overdracht College-Raad

Datum 16 oktober 2018

onderwerp	Voortgang Essentaksterfte
portefeuillehouder	William Dogger
informant	Wolters, Theo (2304)
medeopstellers	Ekhart, Rutger (2975)
afdeling	Proces- Programma- en Projectmanagement
bijlagen	Voorstel: Informatienota voortgang Essentaksterfte

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:

Stand van zaken Essentaksterfte en het hergebruik van het vrijkomende stamhout

Informatienota voor de raad

Datum 2 oktober 2018

Onderwerp	voortgang Essentaksterfte
Versienummer	V1

Portefeuillehouder W. Dogger

Informant T.A. Wolters
Afdeling Proces-, Programma- en Projectmanagement / EC
Telefoon 038 498 2304
Email TA.Wolters@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Stand van zaken Essentaksterfte en het hergebruik van het vrijkomende stamhout.

Datum 2 oktober 2018

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Wij informeren u via deze informatienota over de voortgang van het project Essentaksterfte. De Essentaksterfte is een ziekte die wordt veroorzaakt door een schimmel en de boom langzaam laat afsterven, zie [website](#) voor meer informatie. In de loop van 2017 bleek dat de Essentaksterfte ook in Zwolle tot grootschalige aantasting leidde. In 2017 is bij Berap- 2017-2 € 500.000,- beschikbaar gesteld voor de bestrijding van de Essentaksterfte. Daarnaast is bij de Begroting 2018 € 150.000 incidenteel beleid kappen ETS en € 445.000 krediet vervangingsinvestering 2018 (is incl. reguliere vervangingsbudget) beschikbaar gesteld. Uitgangspunt voor de extra middelen is dat het vrijkomende essenhout zoveel als mogelijk hoogwaardig wordt hergebruikt, het liefst in Zwolle en met inzet van medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Kernboodschap

Er zijn in 2017 1.800 essen gekapt en ruim 1.000 herplant. Dit najaar worden er een kleine 500 gekapt. Van de ongeveer 9.000 essen in het beheersysteem van de Gemeente Zwolle zijn er vorig jaar 1.800 gekapt. Uit een in de zomer van 2017 uitgevoerde inspectie bleek dat deze bomen zodanig door de ziekte Essentaksterfte aangetast waren dat deze gekapt moesten worden uit veiligheidsoverwegingen. Het merendeel van de zieke bomen bevond zich langs wegen en/of fiets/wandelpaden. Ruim 1.000 nieuwe bomen van andere soort zijn teruggeplant. Op een aantal locaties zal nog herplant plaatsvinden. Elk jaar in de maand juli worden alle essen opnieuw geïnspecteerd waardoor het verloop van de ziekte gemonitord wordt. Op basis van de inspectie wordt ook het kapplan voor het najaar opgesteld. De verwachting is dat elk kapseizoen essen gekapt zullen worden. Voor komende winter is dit aantal bepaald op 130 en nog eens 350 in bospercelen/bosplantsoenen. Dit kan nog worden gedekt uit de bij de begroting 2019 gereserveerde middelen. De verwachting is dat op termijn 80 tot 90% van de essen moet worden vervangen.

Bij de herplant zetten we in op diversificatie.

Om de kans op massale verspreiding van toekomstige boomziektes te beperken zetten we bij de herplant in op diversificatie van soorten. Dit geeft ook een gevarieerd beeld in de stad. Bij de herplant planten we waar mogelijk bomen die voor insecten interessant zijn.

Het vrijkomende essenhout wordt zoveel mogelijk hoogwaardig en lokaal hergebruikt.

Het vrijkomende stamhout is afgevoerd naar een gehuurd terrein van Herftebeheer BV. Op deze locatie zijn ook de bedrijven Edward Otten en Binthout gevestigd. Deze twee bedrijven hebben de stichting Zwolsessen opgericht waarmee wij een samenwerkingsovereenkomst heeft afgesloten. De Stichting heeft tot doel het stamhout beschikbaar te maken (zagen en drogen) voor particulieren en de markt.

Al het stamhout wordt geleverd aan de stichting Zwolsessen die het hout beschikbaar maakt voor de markt. Stamhout dat niet geschikt is om te verzagen wordt door de Stichting namens de Gemeente Zwolle verkocht aan de vezelplaatindustrie.

Het hoogwaardig hergebruik van essenhout is in gang gezet en begint vorm te krijgen. Inmiddels zijn de eerste partijen gezaagd, gedroogd en verwerkt tot producten. Het betreft ruim 10 m3. Ruim 30 m3 is in voorraad of in droging. Inmiddels is er een order van 17 m3 te verwerken hout geplaatst ten behoeve van een bouwproject volgend jaar. Er loopt een veelbelovende proef om essenhout te verduurzamen zodat het toepasbaar wordt als gevelbeplating van woningen.

Datum 2 oktober 2018

Voorbeelden van hergebruik:

Boven: Wandbekleding in hal ROVA-kantoor Onder: Eettafel

Datum

2 oktober 2018

Vergadertafel

Bij de kap van de bomen is daar waar dat kan met de inzet van medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt gewerkt.

SROI is een voorwaarde voor de aanbesteding van de kap. ROVA zet waar het kan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in bij het deel van de essen die zij kappen en voor de herplant.

Ook Binthout werkt met medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt.

We werken intensief en naar tevredenheid samen met de Zwolse natuurorganisaties.

Belangengroeperingen als Natuurplatform Zwolle worden goed betrokken in de processen van kap en herplant. Ze betreuen de grootschalige kap, maar zien ook de noodzaak ervan. Natuurplatform Zwolle (waaronder Zwolle Groenstad) heeft via een brief dit voorjaar haar waardering voor de aanpak van de Essentaksterfte uitgesproken.

Datum 2 oktober 2018

Communicatie

Via de website www.zwolle.nl/essentaksterfte wordt alle relevante informatie over kap en herplant verstrekt. Via de website www.zwolsessen.nl kan verdere informatie over het hergebruik van essenhout verkregen worden.

Regelmatig wordt via social media en pers over ETS en het hergebruik van essenhout gecommuniceerd.

Vervolg

Komende winter zal een tweede tranch van kap plaatsvinden, veel minder grootschalig dan vorig jaar. In het voorjaar zal voor een deel herplant plaatsvinden. Jaarlijks wordt in de zomer met een inspectie de ziekte onder de essen gemonitord. Aan de hand van deze inventarisatie wordt een kaplijst opgesteld.

We zullen u bij het najaarsmoment in 2019 informeren over de stand van zaken en waar nodig voorstellen doen voor de verdere aanpak in de winterperiode 2019/2020.

Openbaarheid

Deze informatienota is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris